

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-394-4-41>

Пінчевська Богдана, викладач кафедри образотворчого мистецтва і дизайну, КСУ імені Бориса Грінченка

Особливості викладання теорії та історії мистецтва митцям-практикам: деякі аспекти проблеми

Ключові слова: мистецтвознавство; викладання; підручники; переклади; структура викладання.

Bohdana Pinchevska, Lecturer; Department of Fine Arts and Design, Borys Grinchenko Kyiv University, Kyiv, Ukraine

Peculiarities of teaching the theory and history of art to practicing artists: some aspects of the problem

Abstract. The article is dedicated to the revision of priorities in the presentation of art history to students of creative faculties. The ban of the use of Russian-language textbooks means the need for translations and the creation of new textbooks. New textbooks should include basic knowledge: types, genres and styles of European and world art. Digital technologies make it possible to make textbooks for students of creative faculties focused on people with a developed visual memory, that is, well illustrated.

Key words: art history, teaching, class-books and manuals, translation, teaching structure.

Викладання теоретичних дисциплін митцям-практикам суттєво ускладнилось завдяки російській навалі. Безпосередньо завдяки цьому фактору українські викладачі теорії та історії мистецтва втратили спершу бажання, а згодом і право використовувати будь-яку російськомовну літературу у процесі викладання. Це викликало ряд ускладнень, зокрема, у питанні викладання предметів, пов'язаних з історією мистецтва.

Для більшості викладачів не є проблемою роботи самостійні переклади, в т. ч. з російської мови, щоб адаптувати основи необхідних знань для нових поколінь студентів. Однак переклади без посилань на першоджерела неетичні з наукової точки зору. Отже, перед викладачами та, опосередковано, перед українськими видавцями україномовних підручників виникли нові проблеми, вирішувати котрі доведеться якнайшвидше.

Перед тим, як складати та уточнювати перелік спеціальної мистецтвознавчої літератури, що чекає на першочерговий переклад, а також тих тем, на які мусять бути написані цілковито нові підручники з історії та теорії мистецтва, слід заздалегідь визначити пріоритетність тем, котрі слід обов'язково викладати навіть на стислих курсах мистецтвознавчих дисциплін, адресованих студентам творчих факультетів.

На думку авторки доповіді, основою таких знань повинні бути найперше точні формулювання видів та жанрів мистецтва, а також як стислі, так і розгорнуті варіанти історії мистецьких стилів – європейських і світових. Без точного знання того, що таке види та жанри мистецтва, студенти

Section 2. Methods of teaching specialised disciplines in higher art education institutions and problems of contemporary art education

не зможуть скласти повноцінне уявлення про власні майбутні професії. Без знання різноманітних стилів – світових, архітектурних, живописних, графічних, цифрових тощо – студенти не зможуть оволодіти інструментарієм, необхідним для повноцінної творчості. Це базова система знань, яку викладачі зобов'язані передати своїм учням.

Цифрові технології суттєво полегшили доступ до різноманітних форм подачі інформації, в т. ч. у галузі мистецтвознавства. Завдяки їм викладачі мають більше можливостей у комбінуванні та демонстрації фактів, знання яких потрібне майбутнім художникам та дизайнерам. Це сприятливий фактор для того, щоби побудувати майбутні підручники, орієнтовані насамперед на студентів творчих факультетів, найперше на візуальній формі інформації. Простіше кажучи, у новітніх підручниках, орієнтованих на студентів творчих ВНЗ, візуальна інформація про ту чи іншу епоху (зокрема, зображення типової символіки, характерних архітектурних елементів чи особливостей декору) повинна домінувати над текстовою. Така потреба пояснюється, зокрема, тим, що у студентів творчих факультетів апіорі зорова пам'ять розвинена краще за інші.

